

[Kjær Rasmussen.]

Det er i denne forbindelse værd at tænke på betænkning nr. 473 om undervisningspligtens udvidelse, hvor man på side 58 skriver:

„Man finder det derimod nødvendigt at understrege, at en udvidelse af undervisningspligten ikke må medføre, at støtteordningerne for de pågældende alderstrin bortfalder. Det må antages, at en af årsagerne til tidlig afgang fra skolen er økonomiske vanskeligheder i hjemmet.“

Som man nok kan huske, tog folketings sidste år afstand fra forslaget om at forhøje støtten til 7.-9. klasse. Det forhold, at flere og flere alligevel gennemgår disse klasser, ændrer ikke det faktum, at delingen på dette trin, hvor den socialt skæve deling af de unge sker, bl. a. er bestemt af den øjeblikkelige økonomiske situation. Det må anses for uhyre vigtigt, at de unge og måske især deres forældre fra uddannelsesfremmede miljøer kan få en reel oplevelse af, at der er sikret økonomisk støtte til gennemførelse af en uddannelse. Man er ikke interesseret i, at man måske kan få en støtte langt ude i fremtiden. Det er ikke det, det drejer sig om. Det, man må vide, og det, man har krav på at vide, er, at man kan få støtten her og nu for nu at bruge et lidt fortærsket udtryk.

På trods af de undersøgelser, som er foretaget af von Eyben-udvalget og af de studerende, vedtager man nu alligevel her det stik modsatte. Jeg synes, vi skulle have en begrundelse for, at regeringen ikke har taget hensyn til de undersøgelser, der trods alt foreligger. Det har man ikke. Jeg kunne godt have lyst til at repetere over for ministeren og over for det flertal, som nu vil vedtage dette forslag, et uddrag af von Eyben-betænkningen. Den siger på side 142:

„En virkelig demokratisering af studietilgangen opnås naturligvis sikrest ved udelukkende at yde støtte til studiernes gennemførelse i form af stipendier. Enhver låneordning indebærer en risiko for, at studieegnede afstår fra at påbegynde studierne af frygt for vanskelighederne ved tilbagebetalingen, en frygt, der kan være berettiget, allerede fordi erfaringsmæssigt et stort antal studerende selv blandt de studieegnede af forskellige

grunde, som de ikke er herre over, ikke gennemfører studierne.“

Dette være sagt til almindelig ihukommelse for det flertal, som agter at vedtage det foreliggende forslag.

Endelig er der en enkelt ting i forslaget, som vi ikke er tilfreds med heller, det drejer sig om bemyndigelsen i § 11 til ministeren. Der får ministeren bemyndigelse til at foretage prioritering af midlerne. Hvad sker der hermed? Der sker simpelt hen det, at man fuldstændig sætter folketingset ud af spillet, og det er noget, vi absolut anser for at være foruroligende. Her i folketingset kan der dog gives udtryk for, hvordan man mener at en sådan prioritering burde være. Det vil ikke finde sted, dersom prioriteringen bliver foretaget i ministeriet.

Med hensyn til de stillede ændringsforslag er vi i stand til at stemme for nr. 1, 2, 3, 4 og 5. De harmonerer udmærket med vores forslag om fuld støtte, som hr. Morten Lange i øvrigt, dengang det blev førstebehandlet herinde, kritiserede meget hårdt, fordi vi dermed havde fortalt befolkningen, hvad fuld stipendiestøtte ville komme til at koste. Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Morten Lange: hvad kommer hr. Morten Langes fulde stipendiestøtte til at koste? Mon han tør fortælle befolkningen det ved denne lejlighed? Vi andre var ikke bange for at sige, at det ville blive noget i retning af en 4-5 milliarder kr.

Med hensyn til ændringsforslag nr. 6 anser vi det for at være meget løst og meget upræcist. Hvad betyder f. eks. udtrykkene „nødvendige leveomkostninger“ og „rimeligt omfang“? Det har vi ikke rigtig kunnet hitte ud af, og derfor tager vi den stilling, at vi undlader at stemme om ændringsforslag nr. 6.

Ændringsforslag nr. 7 vedrører den før-omtalte akademikerskat til finansiering af uddannelsesstøtten. Så vidt vi kan se, vil det ændringsforslag nu forslå som en skrædder et hedt sted, og hvem er det egentlig, der kommer til at betale, når det kommer til stykket? Det gør, så vidt vi kan se, de sædvanlige. For hr. Morten Lange forestiller sig vel ikke, at vi gennem en sådan akademikerskat på erhvervslivet undgår en overvæltning? Vi tror helt givet, at denne overvæltning må komme på dette område såvel